

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET
Rijeka, Sveučilišna avenija 4

KNJIŽNICA

KLASA: 611-01/22-01/39
URBROJ: 2170-24-07-22-1

Rijeka, 6.listopada 2022.

U skladu s člankom 11. Pravilnika o radu Knjižnice Filozofskog fakulteta u Rijeci, a na prijedlog Knjižničnog odbora donose se

**Smjernice za izgradnju i upravljanje knjižničnim fondom
Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci**

POLAZIŠTA

Misija Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci proizlazi iz nastojanja da se svakom korisniku pruži sveobuhvatna, učinkovita i pouzdana knjižnična usluga, kao uporište u pronalaženju relevantnih informacija, širenju znanja i stjecanju kompetencija potrebnih za razvoj pojedinca i društva u cjelini. To podrazumijeva osiguravanje dostupnosti kvalitetnih izvora analognih i digitalnih informacija u cilju potpore studijskom radu te nastavnim i znanstveno-istraživačkim procesima na Fakultetu i širem akademskom okruženju.

Smjernice za izgradnju i upravljanje knjižničnim fondom predstavljaju elemente izgradnje, održavanja, razvoja i zaštite fonda, u skladu sa Standardom za visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice (NN 81/2022), Pravilnikom o zaštiti knjižnične građe (NN 52/2005), Pravilnikom o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/2002) te Pravilnikom o radu Knjižnice (KLASA 003-01/20-01/27; UR. BROJ 2170-24-01-03-20-1). Smjernice predstavljaju polazišnu točku nabavne politike i okvir su pri planiranju i nabavi knjižnične građe te definiranju svrhe, opsega i sadržaja fonda.

I. IZGRADNJA KNJIŽNIČNIH ZBIRKI

Fond Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci sastoji se od knjižničnih zbirki koje predstavljaju ukupnu knjižničnu građu koju Knjižnica posjeduje. Knjižnični fond izgrađuje se kupnjom, zamjenom, darovima i građom proizašlom iz izdavačke djelatnosti Fakulteta. Zbirke koje čine fond su:

a) Zbirka monografskih publikacija

Zbirku monografskih publikacija čini knjižnična građa nabavljena za potrebe studijskih programa i kolegija koji se izvode na Fakultetu, propisana kao obvezna i izborna literatura. U zbirku su uključene i monografske publikacije nabavljene za potrebe znanstveno-istraživačkog rada te publikacije nabavljene temeljem projektnih aktivnosti kojih su nositelji zaposlenici Fakulteta ili Fakultet u njima participira. Zbirku monografskih publikacija čine i publikacije objavljene u okviru izdavačke djelatnosti Fakulteta.

b) Referentna zbirka

Referentnu zbirku čine enciklopedijska izdanja, leksikoni, rječnici, priručnici, bibliografije i atlas i ostala priručna literatura koja pokriva opća znanstvena i stručna područja te posebice referentna priručna literatura s područja društveno-humanističkih znanosti. Referentna djela objavljena u okviru izdavačke djelatnosti na Fakultetu također su dio zbirke.

c) Zbirka serijskih publikacija

Zbirku serijskih publikacija čine naslovi znanstvenih i stručnih domaćih i stranih časopisa i godišnjaka dostupnih u Knjižnici te slobodno dostupnih digitalnih serijskih publikacija. Zbirku čine i serijske publikacije objavljene u okviru izdavačke djelatnosti Fakulteta.

d) Zbirka elektroničke audiovizualne i multimedijske građe

Zbirka elektroničke audiovizualne i multimedijske građe sastoji se od audio, video i multimedijalnih sadržaja na CD-ima i DVD-ima. Dio zbirke u naravi je popratni materijal uz nabavljene monografske ili serijske publikacije, dok dio zbirke predstavlja samostalnu elektroničku građu.

e) Zbirka doktorskih disertacija i znanstvenih magistarskih radova

Zbirka doktorskih disertacija i magistarskih radova sadrži doktorske disertacije i znanstvene magistarske radove obranjene na Filozofskom fakultetu u Rijeci i drugim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Dio zbirke sadrži elektroničku građu, odnosno digitalne inačice doktorskih disertacija i magistarskih radova, koje se pohranjuju u institucijski repozitorij.

f) Digitalna zbirka – Institucijski repozitorij

Digitalna zbirka unutar institucijskog repozitorija u digitalnom obliku okuplja znanstveno-istraživačku, intelektualnu i kreativnu produkciju nastalu radom studenata i zaposlenika Fakulteta.

U repozitorij se pohranjuju završni i diplomski radovi studenata, doktorske disertacije, znanstveni i stručni radovi, istraživački podaci, knjige, nastavni materijali te ostala digitalna građa.

g) Mrežni izvori

Knjižnica korisnicima osigurava mrežne izvore putem Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu koji omogućuje pristup znanstvenim bazama podataka i časopisima s nacionalnom licencijom.

II. POSTUPCI NABAVE

a) Kupnja

Sva knjižnična građa, knjižna i neknjižna, nabavlja se temeljem popisa obvezne i izborne literature aktualnih studijskih programa koji se izvode na Fakultetu, u suradnji s prodekanom za studijske programe i cjeloživotno obrazovanje i prodekanom za poslovne odnose i razvoj te odobrenje dekana. Postupak nabave kupnjom započinje izradom popisa obvezne i izborne literature, s naznačenim potrebnim brojem primjeraka pojedinog naslova. Popis građe izrađuje Knjižnica, vodeći računa o primjercima potrebne građe koja je već zastupljena u fondu te o veličini pojedine studijske grupe. Knjižnica će nastojati nabaviti građu propisanu kao literaturu za kolegije koji se izvode na Fakultetu u omjeru od 20% primjeraka naslova građe s popisa obvezne literature i 10% primjeraka naslova građe s popisa dopunske literature u odnosu na broj studenata. Budući da se u okviru pojedinačnih studijskih grupa nalazi velik broj kolegija i naslova obvezne i dopunske literature, prednost će se davati obveznoj, a tek potom dopunskoj literaturi. Pripremljene popise za nabavu Knjižnica dostavlja na uvid Knjižničnom odboru koji daje suglasnost za pokretanje postupka nabave.

Knjižnica, uz suglasnost prodekana i odobrenje dekana, može nabaviti knjižničnu građu koja nije dio popisa obvezne i izborne literature, a radi se relevantnim izvorima stručnih i znanstvenih informacija, referentnim djelima i popularnim naslovima društveno-humanističkog područja i posebice građu koju nakladnici nude po akcijskim ili sajamskim cijenama, a radi se o građi koja doprinosi podizanju kvalitete studijskog, nastavnog i znanstveno-istraživačkog rada na Fakultetu i kvaliteti knjižničnog fonda.

Voditelji odsjeka, katedri, centara, laboratorija, lektorata, stručnih službi i ureda, uz suglasnost prodekana i odobrenje dekana, mogu od Knjižnice zatražiti nabavu knjižnične građe potrebne za znanstveno-istraživački rad i profesionalni razvoj zaposlenika u znanstvenim područjima koja su od interesa za Fakultet.

Voditelji znanstvenih projekata i projektnih timova mogu od Knjižnice zatražiti nabavu knjižnične građe za potrebe znanstvenih projekata u broju primjeraka koji odgovaraju raspoloživim financijskim sredstvima projekta.

Knjižnična građa nabavljena kupnjom uvodi se u inventarne knjige te time postaje dijelom knjižničnih zbirki, a materijalna vrijednost fonda uvećava se za iznos nabave. Knjižnica se pri nabavi knjižnične građe kupnjom vodi načelom dobrog gospodarstvenika te uvijek odabire najpovoljniju ponudu.

b) Dar

Knjižničnu građu koju Knjižnica zaprima i uvodi u inventarne knjige kao dar čine:

- sva izdanja Fakulteta (najmanje dva besplatna primjerka pojedinog naslova, odnosno deset primjeraka objavljenih udžbenika)
- naslovi autora zaposlenika Fakulteta objavljeni kod drugih izdavača (najmanje jedan besplatni primjerak)
- doktorske disertacije obranjene na Fakultetu uz elektroničku inačicu
- doktorske disertacije znanstvenika i suradnika Fakulteta obranjene na drugim ustanovama

Knjižnica prihvaća i ostale darove (monografske i serijske publikacije te referentnu građu u analognom i digitalnom obliku) kao jedan od načina izgradnje fonda, ukoliko pridonose obogaćivanju knjižničnog fonda u kvalitativnom smislu te su sadržajno primjereni za nastavne i znanstveno-istraživačke procese, osobni razvoj i kulturne potrebe studenata i zaposlenika Fakulteta. Knjižnica će također prihvatiti i darove koji imaju svojstva baštinske građe i predstavljaju kulturno dobro.

POSTUPANJE S DAROVIMA

Pravna ili fizička osoba koja želi darovati knjižničnu građu upućuje voditelju Knjižnice ponudu za darivanje s popisom naslova i autora, brojem jedinica pojedinog naslova i godinama izdanja. Voditelj uz stručne suradnike, vrši procjenu darovane građe prema kriterijima za procjenu darovane građe.

Darovana građa procjenjuje se temeljem sljedećih kriterija:

- primjerenost i relevantnost sadržaja
- ugled autora i nakladnika te materijalna vrijednost
- očuvanost i stanje darovane građe
- potreba za darovanom građom u odnosu na postojeći fond

- opseg darovane građe s obzirom na raspoloživi smještajni kapacitet
- doprinos povećanju kvalitete knjižničkog fonda

Nakon procjene od strane voditelja Knjižnice i stručnih suradnika, voditelj Knjižnice može od Knjižničkog odbora i Dekanskog kolegija tražiti dodatno mišljenje prije donošenja odluke o prihvatu dara. Za darovatelje čiji su darovi prihvaćeni ugovorom o darivanju, ugovornu dokumentaciju pregledava i verificira Pravna služba Fakulteta.

U slučaju prihvata dara Knjižnica zadržava pravo iz darovane zbirke izdvojiti duplikate koje već posjeduje u fondu ili građu koja ne ispunjava tražene kriterije. O smještaju prihvaćene darovane građe odlučit će voditelj Knjižnice, imajući u vidu prostorne kapacitete za smještaj građe.

Knjižnica zadržava pravo ne prihvatiti pojedinačne darove ili dijelove darovane zbirke koje nisu u skladu s gore navedenim kriterijima i Smjernicama za izgradnju fonda. Knjižnica, uz suglasnost Knjižničkog odbora i Dekanskog kolegija, može donijeti odluku da se dar ili darovana zbirka u cijelosti ne prihvati.

c) Zamjena

Zamjenom Knjižnica nabavlja knjižničku građu iz srodnih i drugih knjižnica te znanstvenih institucija u zemlji i inozemstvu. Knjižnica u zamjenu dostavlja izdanja proizašla iz izdavačke djelatnosti Fakulteta. Zamjena građe s drugim Knjižnicama zasniva se na principu reciprociteta.

III. FINANCIRANJE

Nabavu knjižnične građe financira Filozofski fakultet u Rijeci. Financijski iznos za nabavu građe kupnjom određuje se godišnjim proračunom Fakulteta. Prema članku 5. Standarda za visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice (NN 81/2022), Fakultet u svojstvu osnivača Knjižnice osigurat će sredstva za potreban broj primjeraka obvezne literature za pojedini kolegij u iznosu 20% od predviđenog broja studenata, uključujući i studente s invaliditetom.

IV. REVIZIJA I OTPIS

Temeljem Pravilnika o otpisu i reviziji knjižnične građe (NN 21/2002), a na osnovi veličine fonda, Knjižnica je dužna provoditi reviziju knjižničkog fonda svakih osam godina.

Knjižnica redovito provodi otpis knjižnične građe, izdvajajući građu prema sljedećim kriterijima:

- a) dotrajala građa - istrošena uporabom i oštećena građa
- b) zastarjela građa - knjižnična građa koja svojim sadržajem više ne odgovara potrebama korisnika
- c) uništena građa - neupotrebljiva građa, izgubljena, otuđena i nestala građa

V. VREDNOVANJE

Knjižnični fond vrednuje se prema kvantitativnim pokazateljima koji se definiraju kroz materijalnu vrijednost fonda. Ukupna materijalna vrijednost fonda utvrđuje se usklađivanjem iznosa nabave i iznosa otpisane građe koje evidentira računovodstvena služba Fakulteta nakon usklađivanja s evidencijama Knjižnice.

Kvalitativno vrednovanje provodi se kontinuiranim istraživanjem zadovoljstva korisnika i metodama samoprocjene.

Predsjednica Knjižničnog odbora:

doc. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović

Voditeljica Knjižnice:

Gabrijela Štimac-Rajković, knjižničarka

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]
FILOZOFSKI FAKULTET U RIJEI
KNJIŽNICA

Dostaviti:

- Knjižnici, ovdje
- Članovima Knjižničnog odbora, ovdje
- Pismohrani, ovdje